

Landbruks- og matdepartementet
postmottak@lmd.dep.no

Trondheim, 30. mars 2022

Innspill til utredning om Bionova fra Siva SF

I Hurdalsplattformen legges det til grunn at «regjeringen vil oppfylle staten og landbrukets avtale om kutt av klimagassutslipp i landbruket ved hjelp av nye verktøy. Det viktigste nye verktøyet vil være etablering av Bionova, en finansieringsmekanisme til støtte for klimatiltak i landbruket.»

Regjeringen har igangsatt arbeidet med å opprette et Bionova. Utredningsarbeidet har vært ledet av Landbruks- og matdepartementet (LMD), i samarbeid med Nærings- og fiskeridepartementet (NFD), Klima- og miljødepartementet (KLD), Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) og Finansdepartementet (FIN).

Siva – Selskapet for industrivekst - er inviterer til å gi innspill til utredning om Bionova, med frist 30. mars. Siva har også vært invitert til å delta på innspillsmøte.

Siva tilrettelegger for bærekraftig vekst og utvikling i industri og næringsliv. Vår virksomhet er til stede over hele landet, hvor vi bidrar til arbeidsplasser, verdiskaping og levedyktige lokalsamfunn. Siva har mer enn 50 års erfaring med å legge til rette for industrietableringer, og en infrastruktur for innovasjon og næringsutvikling i hele Norge.

Den nasjonale infrastrukturen for innovasjon er en viktig del av det regionale virkemiddelapparatet. Siva-strukturen forsterker også innsatsen som Innovasjon Norge, Forskningsrådet, fylkeskommunene og andre bidrar med direkte til bedriftene.

Siva bidrar til innovasjon og utvikling av oppstarts- og næringsmiljøer gjennom i hovedsak fire verktøy:

- eierskap i innovasjonsselskaper
- drift og utvikling av de nasjonale næringshage- og inkubasjonsprogrammene
- ordningen Norsk Katapult som er nasjonal infrastruktur for testing og pilotering
- investering i, og forvaltning av, eiendommer og bygninger

Bionovas kjerneoppgaver

Ifølge departementets invitasjonsbrev er hovedformålet med Bionova at det skal være et verktøy for å bidra til klimatiltak, samt til innovasjon og verdiskaping innen bioøkonomien knyttet til jordbruk, skogbruk og havbruk. Arbeidet skal støtte opp under en bærekraftig samfunnsutvikling i tråd med FNs bærekraftsmål.

Besøksadresse:
Havnegata 7
Pirsenteret, inngang 3
7010 Trondheim

Postadresse:
Siva SF
Postboks 1253 Torgarden
7462 TRONDHEIM

E-post: firmapost@siva.no
siva.no
Org.nr. NO 966 703 032 MVA

**Siva – Selskapet
for industrivekst SF**

De utfordringer verden har stått, og fremover vil stå overfor har med stor tydelighet vist behovet for økt selvforsyning. Vi kan ikke lenger stole på at matvarer og innsatsfaktorer kan importeres fra andre. Dette er også understøttet av et økt fokus på bærekraftige løsninger, der kortreiste produkter gjerne gir store gevinster. En viktig oppgave for Bionova må derfor være å bidra til å bygge kunnskap og kompetanse innenfor bioøkonomi-området generelt, besørge innretning av investeringer og insentiver som bidrar til bærekraftig forvaltning (produksjon og foredling) av våre bioressurser, samt sikre etablering av nødvendig infrastruktur (produksjonsfasiliteter, industritomter o.l.) som vil ivareta dette. Eksempler på dette er utvikling og etablering av nasjonal produksjon av fôr til husdyr og fisk, for gjennom dette å redusere dagens import av fôr-råstoff. Økt nasjonal foredling av fisk er et annet eksempel.

Utfordringer som ikke løses av dagens virkemidler

Det finnes betydelige hull i verdikjeden for forvaltning og foredling av våre bioressurser. Bionova, som en overbygging/et program for samarbeid mellom eksisterende virkemiddelaktører, må bidra til at disse hullene identifiseres og at det iverksettes tiltak som kan bidra til å tette disse hullene. På flere områder ligger fortsatt et potensial i ytterligere å styrke samarbeidet mellom aktørene i virkemiddelapparatet. For bioøkonomiområdet foreligger det allerede et etablert samarbeid mellom virkemiddelaktørene. Forskningsrådet, Innovasjon Norge og Siva fikk i 2019 et felles oppdrag om å utarbeide en handlingsplan for oppfølging av tidligere regjeringens bioøkonomistrategi. Handlingsplanen peker på flere områder hvor virkemiddelapparatet ønsker å samarbeide for å styrke norsk forvaltning, foredling og kommersialisering av produkter basert på norske jord, skog og havbruksressurser, på en måte som bidrar til økt selvforsyning og redusert klimabelastning. I dette arbeidet ønsker virkemiddelaktørene å koordinere sine virkemidler slik at støttemottagerne opplever en forenklet vei fram til realisering av konsepter/idéer. Handlingsplanen følges opp av ukentlige møter mellom virkemiddelaktørene, som allerede vinteren 2022 har gjennomført en første utlysning under tema fôr – økt nasjonal forsyning. Utlysningen gjennomføres ved koordinering av eksisterende virkemidler hos aktørene. Dette begrenser i stor grad de mulighetene som ligger i slike koordinerte utlysninger. Mangel på dedikerte midler vanskeliggjør arbeidet med oppfølging og realisering av handlingsplanen. Ved å bygge videre på det arbeidet som allerede foreligger innenfor bioøkonomiområdet kan Bionova raskt oppnå resultater i forhold til økt produksjon og nasjonal foredling av våre biomasseressurser.

Sivas virkemidler har et spesielt fokus på næringsutvikling i distriktene, hvor nettopp jordbruk, skogbruk og fiske utgjør viktige næringsområder. Gjennom dette har Siva god kjennskap til regionale næringsmiljø og lokale utfordringer. Gjennom en nasjonal struktur av innovasjonsselskap, katapult-senter og eiendommer tilbyr Siva støtte både til eksisterende næringsaktører og til aktører som ønsker å starte ny aktivitet. En viktig oppgave for disse er også å peke mot øvrige deler av virkemiddelapparatet som kan bidra til styrking av eksisterende og utvikling av nytt næringsliv i regionene. Gjennom Sivas nasjonale struktur har vi også god erfaring med å jobbe på tvers av regioner og hente inn kompetanse og erfaring fra andre når det er behov for dette. Innovasjonsselskapene gjennomfører også oppdrag for de andre aktørene i virkemiddelapparatet, kommuner, fylkeskommuner og private aktører.

Gjennom aktivt eierskap i innovasjonsselskaper bidrar Siva til å utvikle og profesjonalisere en nasjonal infrastruktur for innovasjon og næringsutvikling. Eierskap er således et av Sivas verktøy som bidrar til at bedrifter kan dra nytte av andres erfaringer og raskere lykkes med sin vekst og utvikling.

En styrking av Sivas virkemidler kan bidra til å akselerere næringsutvikling i regioner som er rike på jordbruks-, skogbruks- og fiskeri-ressurser og tilhørende foredlingskompetanse.

Bionovas organisering

Det er Sivas oppfatning at Bionova ikke bør organiseres som en egen virkemiddelaktør, men heller som en overbygging/et program for samarbeid mellom eksisterende virkemiddelaktører innenfor bioøkonomiområdet. Dette anbefales at Bionova bygger videre på det allerede etablerte – og velfungerende - samarbeidet mellom virkemiddelaktørene og at dette styrkes. Her er også Enova nå kommet med i tillegg til Forskningsrådet, innovasjon Norge og Siva. Det nylig signerte Grønn vekst-samarbeidet og satsingen Grønn plattform bør også koordineres inn under samme overbygging.

I en tid hvor fokus ligger på å koordinere eksisterende virkemiddelaktører føles det unødvendig å skulle opprette ytterligere aktører, heller enn å forsterke de eksisterende innenfor de områdene som Bionova ønsker å dekke (jodbruk, skogbruk og fiske). Gjennom koordinering og godt samarbeid mellom virkemiddelaktørene vil en kanalisering av midler gjennom Bionova kunne gi raske og gode resultater for Bionova. En målrettet styrking av det allerede pågående bioøkonomisamarbeidet vil kunne gi en “flying start” for Bionova.

Med vennlig hilsen

Andreas K. Enge
Konst. Adm. Dir

Brevet er digitalt signert